

တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢဂ့ၢ်ဝီအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢၢ်, ပုၤကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ် တၢ်တဖၣ်ဒီးကိဖိတဖၣ်

ပတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်

ဝဲၤကျိၤသ့ၣ်ညါပနီၣ်, ဟံလုၢ်ဟံပုၤဒီးဟံကဲလုၢ်လၢ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, ကျိၣ်, တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢဒီးသ့ၣ်သးဂ့ၢ်ဝီအတၢ်တၢ်ဒ်သိးလိာ်အသးလၢအဘၣ် ထွဲဒီးကိဖိ, အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဖိတဖၣ်ဒီးကိအပုၤတၢ်န့ၢ်လီၤ. ပဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢတၢ်ကမၤဟါမၢ်ကွံာ်ကယၢ် မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်တလီၤလၢအ အိၣ်လၢ NSW ကမ့ၢ်အကိတဖၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်လၢတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢဂ့ၢ်ဝီအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့စံးတၢ်န့ၢ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢဂ့ၢ်ဝီအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒ်ဖဲပုၤတၢ်ပၢၢ်အသးအၢအၢ, မၤတၢ်တတီတလီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ရပူၤအဂၤလၢတၢ်ဒ်သိးဒီးပုၤအဂၤ တဖၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢ, တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်သးဂ့ၢ်ဝီ တၢ်အိၣ်သးတကပၤအယိန့ၢ်လီၤ.

မ့ၢ်ကိဖိတဖၣ်ဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့ကသ့ဒ်လဲၣ်.

ကိဖိတဖၣ်လၢအလဲၤဒီဖျါဘၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့ကြၢၢ်ဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူအသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်မ့ၢ်ကိအပုၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်အအိၣ်န့ၢ်လီၤ. ကိဖိတဖၣ်ကိးဝဲဒ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဆူအံၤမ့ၢ်(လ)ဆူအဝဲသ့ၣ် အကိဖိဖျါတၢ်သ့တၢ်ဆဲးကျိးလီၤတၢ်လၢအအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကိအ ပုၤယဲၤဘျးစဲန့ၢ်သ့လီၤ.

တဘျီတဒိၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့န့ၢ်အိၣ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဟံဖျါထီၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤထီဒါဒုၣ်က လုာ်န့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤဆူကိအပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢအအိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထီဒါတၢ်ကွၢ်တလီၤထီဒါဒုၣ်ကလုာ်တၢ်ဆဲးကျိးအပဒိၣ် (Anti-Racism Contact Officer) လၢအအိၣ်လၢကိန့ၢ်သ့လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအဂီၢ်ကွၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံဖျါဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤထီဒါ ဒုၣ်ကလုာ် (Reports of racism) ဒီးတၢ်ထီဒါတၢ်ကွၢ်တလီၤထီဒါဒုၣ်ကလုာ်အဖီလစံၣ် (Anti-racism policy) အကဘျးတဖၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအအိၣ်ဝဲဒ်လၢကိဖိတဖၣ်အဂီၢ်မ့ၢ် မနုၤလဲၣ်.

လဲၤဒီဖျါဘၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘၢဂ့ၢ်ဝီအတၢ်တူၢ်လိာ်န့ၢ်ပၢၢ်တသ့န့ၢ်ကဲတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢ အတဂ့ၢ်လၢကိဖိတဖၣ်အလိၤသ့လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်မၤစၢၤလၢကိဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ် အိၣ်ဝဲဒ်လၢပုၤယဲၤလၢလၢအလိၤန့ၢ်လီၤ.

- [သးတၢ်ဆိကမိၣ်အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢကိဖိတဖၣ်အဂီၢ်](#) (Mental health support for students)
- [ကိဖိထီဒါတၢ်မၤန့ၢ်မၤယၢ်အကဘျးပၤတဖၣ်](#) (Student anti-bullying pages)

မိတ်ဖိတ်၊ ပုဂံကွဲကဟုကယတ်တီးပုဂံတဝါဖိတဖန်ဟ်ဖျါထီဉ်တၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါအတၢ်တူၢ်လိာ် နၢ်ပၢ်တသ့ကသ့ဒ်လဲဉ်.

မိတ်ဖိတ်၊ ပုဂံကွဲကဟုကယတ်တီးပုဂံတဝါဖိတဖန်ဟ်ဖျါတခါလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါအတၢ်တူၢ်လိာ်နၢ်ပၢ်တသ့အတၢ်ဂ့ၢ် လၢအကစၢ်အကိမ္မာ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကိမ္မာ်အကိမ္မာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပျဲန့ၣ်သ့လီၤ.

တၢ်ဟ်ဖျါန့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထီဉ်ဆူကိမ္မာ်ကဲထီဉ်အသးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါအတၢ်တူၢ်လိာ်နၢ်ပၢ်တသ့ကဲထီဉ်အလီၤန့ၣ်လီၤ. မိတ်ဖိတ်တဖန်ဒီးပုဂံကွဲကဟုကယတ်တီးပုဂံတဝါဖိတဖန်ဟ်ဖျါတခါလၢနီၣ်ကစၢ်, ခီဖျါအံၤမ့(လ)မ့တမ့ၢ်လီၤတဲစိခီဖျါတၢ်သ့တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လၢ ကိအဟ့ၣ်ယဲၤသန့န့ၣ်သ့လီၤ.

ဖဲန့ၣ်လိာ်ဘၣ်ပုဂံကတိၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးကျိးကိအခါန့ၣ်, ကိးဘၣ်လီၤတဲစိပုဂံကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤလၢ 131 450 ဒီးတဲဘၣ်ပုဂံတူၢ်လိာ်လီၤတဲစိတၢ်ကိးဒီးကျိးလၢန့ၣ်လိာ်ဘၣ်ဒီးလီၤတဲစိနီၣ်ဂၢ်လၢန့ၣ်အဲၣ်ဒီးကိးအီၤန့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်တယုန့ၣ်ဒီးအပုဂံလၢတၢ်မၤစၢၤတခါ အံၤအဂီၢ်ဘၣ်.

တၢ်ဆိဉ်ထွဲန့ၣ်အိဉ်ဝဲဒၣ်လၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဒီးတၢ်ဆိဉ်ထွဲလၢမိတ်ဖိတ်န့ၣ်အိဉ်ဝဲဒၣ်လၢဟ့ၣ်ယဲၤသန့လၢလၢအလီၤန့ၣ်လီၤ.

- [သးတၢ်ဆိကမိဉ်တၢ်အိဉ်ဆူၣ်အိဉ်ချးဒီးတၢ်အိဉ်မုာ်ဆိးပၤအတၢ်ဆိဉ်ထွဲ](#) (Mental health and wellbeing support)
- [တၢ်ဆိဉ်ထွဲလၢအအိဉ်ဝဲဒၣ်လၢမိတ်ဖိတ်တဖန်အကိမ္မာ်မန့ၣ်လဲဉ်.](#) (What support is available to parents?)

တၢ်မၤအပတီၢ်ဆူညါတဖန်

လၢဆူညါတၢ်ဆိဉ်ထွဲအကိမ္မာ်မ့တမ့ၢ်ဖဲန့ၣ်လိာ်ဘၣ်ပုဂံကတိၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးကျိးကိအခါန့ၣ်, မၤန့ၣ်သ့တၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါဂ့ၢ်တီတၢ် တူၢ်လိာ်နၢ်ပၢ်တသ့အတၢ်မၤစၢၤလီၤကျိးခီဖျါတၢ်ကိးဝဲဒၣ် 1300 679 332 ဒီးပျဲပုဂံတူၢ်လိာ်လီၤတဲစိတၢ်ကိးဒီးန့ၣ်ဘၣ်သးတၢ် ဘျဉ်တၢ်ဘါအတၢ်တူၢ်လိာ်နၢ်ပၢ်တသ့ဘၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. သူလီၤတဲစိပုဂံကတိၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤဖဲမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်အခါတက့ၢ်. တၢ်မၤစၢၤလီၤ ကျိးန့ၣ်မၤတၢ်လၢလၢအလီၤတဖန်သ့လီၤ-

- ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဘၣ်သးဖိလစံဉ်ဒီးတၢ်မၤအ ကျိးအကွၢ်တဖန်
- ကွၢ်ဘၣ်တၢ်ဟ်ဖျါတဖန်လၢတၢ်လီၤလၢအဘၣ်ထွဲ ဘၣ်သး
- ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ဆိဉ်ထွဲအတၢ်မၤစၢၤလၢအဖိးမံ တဖန်
- ကွၢ်ယုတၢ်အစၢၤလၢအတီအတြၢ်တဖန်လၢ တၢ်ကဟ်ဖျါထီဉ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ကမၤတၢ်ကဒူးကဒ့ၣ်တခါအဂီၢ်

ကိမ္မာ်တဖန်, မိတ်ဖိတ် မ့တမ့ၢ် ပုဂံကွဲ ကွဲကဟုကယတ်တီးပုဂံတဝါဖိတဖန်ဟ်ဖျါတခါလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါအတၢ်တူၢ်လိာ်နၢ်ပၢ်တသ့အတၢ်ဂ့ၢ် လၢ [တၢ်န့ၣ် ကျဲအချးလၢတၢ်ကဒူးကဒ့ၣ်အဂီၢ်](#) (quick reference guide for making a complaint) လၢတၢ်ကျိးထံဃာ်တခါန့ၣ်သ့လီၤ. မၤလိအါထီဉ်ဘၣ်သးတၢ်ကဒူးကဒ့ၣ် လၢ [ပုဂံဆိဉ်ထွဲတၢ်ဒီးပုဂံကတိၤခဲးတၢ်အဂီၢ်](#) (support persons and advocates) လၢတၢ်ကျိးထံဃာ်အ ကဘျးပၤ အလီၤတက့ၢ်.

ဝဲၤကျိးဘၣ်ထွဲဘၣ်သးအဖိလစံဉ်တဖန်

- [တၢ်ထီဒါတၢ်ကွၢ်တလီၤဒုဉ်ကလုာ်အဖိလစံဉ်](#) (Anti-racism policy)
- [လုာ်လၢထူသန့အါမံၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ် သ့အဖိလစံဉ်](#) (Multicultural education policy)
- [ကိမ္မာ်အသကံာ်ပဝးအဖိလစံဉ်](#) (Student behaviour policy)